

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W MYŚLENICACH

32-400 Myślenice, ul. Kazimierza Wielkiego 5.

Tel./fax (0-12) 274-37-80, 372-12-00, 372-12-02,

e-mail: pcpr@myslenicki.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W MYŚLENICACH W ROKU 2008

- MYŚLENICE 2009 -

SPIS TREŚCI:

STRONA:

SPIS TREŚCI	1
WPROWADZENIE	2
I. ZADANIA OKREŚLONE USTAWĄ O POMOCY SPOŁECZNEJ	3
II. ZADANIA OKREŚLONE USTAWĄ O REHABILITACJI	24
PODSUMOWANIE I BILANS POTRZEB.....	30
ZAŁĄCZNIKI	32

Wprowadzenie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myślenicach rozpoczęło swoją działalność 31 marca 1999 r. Niniejsze sprawozdanie dotyczy dziesiątego roku działalności tej jednostki organizacyjnej samorządu powiatowego.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, zadania pomocy społecznej w powiatach wykonują jednostki organizacyjne - powiatowe centra pomocy rodzinie. Dotyczy to również zadań powiatu z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Powiatowe centra realizują także zadania z zakresu rehabilitacji społecznej określone ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także rozporządzeniem MPiPS z 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON.

Według takiej klasyfikacji przygotowano sprawozdanie za rok 2008, które niniejszym przedkładam Radzie Powiatu.

mgr Piotr Gofroń

Dyrektor PCPR

Myślenice, marzec 2009 roku.

I. Zadania określone ustawą o pomocy społecznej.

1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi gminami, oraz koordynacja realizacji w/w strategii:

**art. 19 pkt 1
oraz art. 112 ust. 9**

Opis realizacji:

Uchwałą nr XLVI/337/2006 Rady Powiatu w Myślenicach z dnia 24 maja 2006 roku przyjęła do realizacji dokument o nazwie „*STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE MYŚLENICKIM NA LATA 2006-2013*”.

Realizacja programów operacyjnych określonych w w/w Strategii w głównych jej priorytetach - w części przypisanej Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie - przebiega sukcesywnie i bez poważnych zakłóceń. Pewien niedostatek dynamiki można wszakże zaobserwować w zakresie działań związanych z rozwojem i usamodzielnianiem funkcjonującego przy PCPR Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa oraz rozwojem samego PCPR. Nie udało się jak dotychczas uruchomić żadnego mieszkania chronionego dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodziny zastępcze, czy dla osób niepełnosprawnych. Główną przyczynę braku odpowiedniej dynamiki w tym zakresie należy moim zdaniem upatrywać w niedostatku odpowiednich środków finansowych, kadrowych i lokalowych, które to czynniki nie będą mogły być przewyżczone samodzielnie bez stosownego wsparcia samorządu powiatowego. Należy jednak podkreślić, że wiele z programów i działań uwzględnionych w Strategii jest realizowanych na bieżąco, co znajdzie swoje odzwierciedlenie w opisanych poniżej zagadnieniach oraz dalszej części niniejszego sprawozdania. Szczególnie istotnym czynnikiem było pozyskanie w 2008 roku funduszy z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach systemowych projektów z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, priorytet 7.1.2. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji.

Wśród istotnych i realizowanych elementów w/w Strategii należy wymienić:

- opracowany przez PCPR **"Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004-2008"**, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Myślenicach w marcu 2004 roku;
- opracowane przez dyrektorów DPS i zatwierdzone przez Zarząd Powiatu **„Programy Naprawcze w Domach Pomocy Społecznej powiatu myślenickiego”**, których realizacja dobiegła już końca;
- **”Program Wyrównywania Różnic Między Regionami”** – program PFRON przewidziany do 2008 roku, do którego realizacji powiat przystępował corocznie;

- opracowany przez OIKiP przy PCPR **”Program Korekcyjno-Edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie”** – zadanie rządowe finansowane z budżetu państwa;
- opracowany przez PCPR i OIKiP **”Program Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Myślenickim na lata 2008 – 2013”**, który został przyjęty Uchwałą Zarządu Powiatu w Myślenicach w marcu 2008 roku;
- opracowany przez PCPR program dla rodzin zagrożonych przemocą, uzależnieniem i bezrobociem **„Feniks - na skrzydłach aktywności”** – dofinansowany ze środków EFS w wysokości 240.035 zł;
- realizowany w porozumieniu z ROPS **Program „Przeciw przemocy. Budowanie lokalnych koalicji – interwencje w przemocy domowej”**.

2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa:

art. 19 pkt 2 oraz art. 46

Opis realizacji:

Powiat myślenicki prowadzi specjalistyczne poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne w ramach uruchomionego od 1 października 2005 roku przy PCPR Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Należy wszakże podkreślić niezwykle trudne warunki lokalowe, w jakich Ośrodek świadczył w/w usługi w 2006 i 2007 roku. Poprawa sytuacji nastąpiła dopiero w roku 2008 po uruchomieniu dodatkowych pomieszczeń przy ul. Jagiellońskiej w Myślenicach. (Szczegółowy opis działań także w pkt. 12 niniejszego sprawozdania.)

3. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczenia opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym:

art. 19 pkt 3 oraz art. 112 ust. 8

Opis realizacji:

W roku 2008 opieką PCPR objętych było **77** rodzin zastępczych oraz **145** dzieci umieszczonych w tych rodzinach. Oprócz tego z pomocy pieniężnej korzystało także 47 wychowanków rodzin zastępczych. Rodziny otrzymywały miesięcznie pomoc pieniężną w wysokości **od 190,20 do 1.317,60 zł**. Łącznie całoroczne wydatki na pomoc pieniężną dla rodzin zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków tych rodzin wyniosły **1.075.339,-zł**. Środki te pochodziły z budżetu powiatu W porównaniu z rokiem poprzednim wydatki te były mniejsze o 85.367,- zł

W ciągu roku powstało 9 nowych rodzin zastępczych, które objęły opieką 10 dzieci. Ponadto funkcjonujące już od poprzednich lat rodziny zastępcze

przyjęły kolejne 10-cioro dzieci. Każdej z rodzin przyznano comiesięczne świadczenie na bieżące wydatki związane z utrzymaniem dzieci. 9 rodzin otrzymało także jednorazową pomoc pieniężną na pokrycie wydatków związanych z przyjęciem dziecka do rodziny. W pozostałych rodzinach nie było konieczności przyznania takiej pomocy. Przyznano także pomoc losową, z której skorzystało 10 rodzin. Łącznie wydatki na pomoc związaną z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej i pomoc losową wyniosły 40.078,- zł i były o 14.722 zł większe w porównaniu z rokiem poprzednim.

Łącznie w ciągu roku wydano ponad 180 decyzji odnośnie pomocy pieniężnej dla rodzin zastępczych i świadczeń dla usamodzielniających się wychowanków.

Pracownicy PCPR w drodze wywiadu środowiskowego ustalali sytuację materialną nowopowstałych rodzin oraz aktualizowali dokumentację niezbędną do naliczenia świadczeń w przypadku rodzin już objętych pomocą PCPR.

W 2008 r. na terenie powiatu funkcjonowało 6 zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych: 2 pogotowia rodzinne, 4 rodziny wielodzietne. Łącznie rodziny te zapewniły opiekę 29 -rgu dzieciom i uchroniły te dzieci od umieszczenia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Wszystkie rodziny zawodowe podpisywały ze Starostą umowy zlecenia i otrzymywały wynagrodzenia z tytułu wykonywanej pracy oraz pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci. Wydatki na wynagrodzenia dla rodzin zawodowych wyniosły w 2008 r. 167.477,- zł (więcej niż w poprzednim roku o 43.084,- zł)

W trakcie roku 1 rodzina zrezygnowała z funkcji pogotowia rodzinnego. Ponadto z różnych powodów rozwiązano łącznie 9 rodzin, co wiązało się z koniecznością zapewnienia dalszej opieki dla 10 - ciorga dzieci. 3 dzieci wróciło do swoich rodziców biologicznych, 2 trafiło pod opiekę pełnoletniego rodzeństwa, 2 zostało umieszczonych w innych rodzinach zastępczych, 2 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w przypadku jednego dziecka postanowienie sądu nie zostało wykonane.

Przyczyny rozwiązywania rodzin zastępczych były następujące: rezygnacja rodziny z powodu stanu zdrowia, niewłaściwie pełniona opieka zastępcza, bezradność rodziny w związku z trudnościami wychowawczymi sprawianymi przez dziecko.

Na podstawie porozumienia zawartego z TPD w Krakowie Ośrodek Adopcyjno- Opiekuńczy TPD prowadził grupę wsparcia dla rodzin zawodowych i kandydatów na rodziny niespokrewnione, a także indywidualne konsultacje dla rodzin zastępczych oraz poszukiwał rodzin adopcyjnych dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w rodzinach zastępczych.

W ubiegłym roku po raz czwarty zorganizowano na terenie powiatu myślenickiego obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Impreza plenerowa odbyła się w Myślenicach na terenie Campingu Prima pod hasłem IV Piknik „**Świętujmy Razem**” i była okazją do wspólnej zabawy i zintegrowania

wszystkich środowisk zaangażowanych w opiekę zastępczą. Koszt organizacji imprezy wyniósł ok.2000 zł, ponadto udało się zapewnić udział sponsorów, którzy zapewnili m.in. nagrody dla uczestników konkursów.

4. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności poprzez prowadzenie i organizowanie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo wychowawczych dla dzieci i młodzieży w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie:

art. 19 pkt 4

Opis realizacji: Opis realizacji:

PCPR realizowało postanowienia Sądu o umieszczeniu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci i młodzieży. W 2008 roku były 4 nowe sprawy, dotyczące umieszczenia 4 dzieci. W stosunku do lat ubiegłych liczba dzieci, wobec których Sąd orzekł umieszczenie w placówce pozostaje na poziomie porównywalnym (w 2007 r. było 5 spraw dotyczących 5 dzieci). Większość orzeczeń w 2008 r. Sąd wydał w trybie zwykłym do placówki socjalizacyjnej, co umożliwiło PCPR znalezienie właściwej placówki, do której ma zostać przewiezione dziecko. Ponadto w ciągu roku nastąpiły zmiany orzeczeń Sądu wobec 2 małoletnich, którzy przebywali już w placówkach socjalizacyjnych a wobec których od początku powinien być orzeczony MOW, gdyż już w momencie szukania dla nich miejsca w placówce socjalizacyjnej wykazywali demoralizację. Sąd w ramach współpracy większość umieszczeń dzieci konsultował z tutejszym centrum, dlatego wobec kilku dzieci nastąpiła zmiana postanowienia na rodzinę zastępczą. Mimo iż w roku 2008 było niewiele postanowień w sprawie umieszczenia dzieci w placówkach i tak były spore problemy z uzyskaniem dla nich miejsca, ponieważ w ciągu kilku ostatnich lat nastąpiło ogólnopolskie wzmożenie liczby umieszczeń dzieci w placówkach. Większość powiatów chociaż posiada na swoim terenie placówkę opiekuńczo – wychowawczą także niejednokrotnie boryka się z problemem wolnego miejsca w placówce.

Ponieważ na terenie powiatu myślenickiego nie funkcjonuje żadna placówka opiekuńczo-wychowawcza pracownicy PCPR poszukiwali miejsc w placówkach poza powiatem. Kompletowano dokumentację niezbędną do wydania skierowania przez powiat właściwy ze względu na siedzibę placówki. W sumie w roku 2008 uzyskano **3** skierowania do placówki socjalizacyjnej (powiat nowosądecki), **1** skierowanie do placówki interwencyjnej (w Tarnowie).

Na koniec 2008 roku nie zrealizowano 1 zmiany postanowienia sądowego o umieszczeniu w placówce opiekuńczo- wychowawczej w związku z brakiem miejsc. Wobec czego małoletnia nadal przebywa w pogotowiu rodzinnym.

5. Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu:

art. 19 pkt 5

Opis realizacji:

Od 1 stycznia 2004 r. powiat zobowiązany jest ponosić koszty utrzymania „swoich” dzieci również w rodzinach zastępczych poza powiatem. W ubiegłym roku powiat myślenicki ponosił na podstawie stosownych porozumień koszty utrzymania 3 –ciorga dzieci w rodzinach zastępczych na terenie powiatów limanowskiego, nowosądeckiego i wielickiego.

Łącznie wydatki z tego tytułu wyniosły: **28.050,-zł.**

Z kolei w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie powiatu myślenickiego przebywały dzieci z Miasta Kraków, Białostok, powiatu puławskiego, limanowskiego, proszowickiego, nowotarskiego oraz warszawskiego zachodniego (łącznie 10–cioro dzieci) i nasz powiat otrzymuje zwrot środków na ich utrzymanie.

Od 1 stycznia 2005 r. na powiaty nałożono obowiązek ponoszenia odpłatności za pobyt „swoich” dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem. W roku 2008 zawarto 4 nowe porozumienia w tej sprawie. Nadal obowiązują niektóre porozumienia zawarte przez powiat myślenicki w latach poprzednich. W trakcie 2008 roku wygasły porozumienia z Miastem Poznań, Bielsko - Biała, Miastem Konin, Powiatem Tomaszowskim, Powiatem Brzeskim, Miechowskim. Łącznie porozumienia w ciągu roku 2008 dotyczyły 14 powiatów (Tatrzański, Pszczyński, Nowosądecki (grodzki i ziemski), Brzeski, Krakowski (grodzki i ziemski), Tomaszowskiego, Miechowski, Poznański (grodzki) Bielski (grodzki), Krośnieński (grodzki), Koniński, Tarnowski) gdzie przebywają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci z powiatu myślenickiego (**33** dzieci w ciągu roku 2008). Miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w 2008 roku wynosił w zależności od rodzaju placówki i podmiotu prowadzącego od 1.534,50,- zł (placówka niepubliczna socjalizacyjna w Mochnacze – powiat nowosądecki) do 4.582,03 zł (placówka w Krakowie). Na utrzymanie dzieci z terenu powiatu myślenickiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w roku 2008 wydano środki w wysokości **1.198 416 zł**, tj. o 32.492 zł mniej niż w roku poprzednim.

Na rok 2009 również zaplanowano kwotę 1.198 416,00 zł.

6. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze,

specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze:

art. 19 pkt 6

Opis realizacji:

W 2008 r. 44 wychowanków z rodzin zastępczych objętych było pomocą pieniężną na kontynuację nauki. Łącznie kwota tej pomocy wyniosła **178.790- zł**. Z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie skorzystało 4 wychowanków rodziny zastępczej (kwota: **15.625,-zł**), a pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej przyznano 13 wychowankom na łączną kwotę 49.543,- zł.

Pomocy na usamodzielnienie udzielano także wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze w 2008 r. Z pomocy na kontynuację nauki skorzystało 13 wychowanków placówek (kwota pomocy wyniosła **45.457,20 zł**), z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie skorzystało 2 wychowanków w wysokości 4.941,00 zł. W 3 przypadkach odmówiono takiej pomocy wskutek przekroczenia kryterium dochodowego.

W 2008 roku tylko 2 wychowanków otrzymało pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej (kwota 6.000 zł). W 2008 roku zakładano wypłatę tego typu pomocy dla 5 wychowanków. Tylko 2 osoby złożyły wniosek o przyznanie pomocy. 1 wychowanka osiedliła się na terenie innego powiatu, 2 wychowanków po opuszczeniu placówki nie zgłosiło się do tutejszego centrum i nie złożyło wniosku w sprawie.

Nie realizowano zadań związanych z pomocą wychowankom w uzyskaniu możliwości zamieszkania w mieszkaniu chronionym oraz pomocy w znalezieniu zatrudnienia gdyż w przypadku wychowanków opuszczających placówki w 2008 roku nie zaistniała taka potrzeba.

7. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się:

art. 19 pkt 7

Opis realizacji:

Wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny zastępcze otrzymali pomoc w formie pracy socjalnej. Byli informowani o możliwości ubiegania się o świadczenia z tytułu usamodzielnienia i skorzystania z porad specjalistów w Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa.

8. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem:

art. 19 pkt 8

Opis realizacji:

W 2008 roku na terenie powiatu myślenickiego nie przebywały żadne osoby posiadające status uchodźcy i zwracające się o pomoc.

9. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego:

art. 19 pkt 9 (uchylony)

Od 1 kwietnia 2007 roku zadanie obowiązkowe gmin.

10. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób:

art. 19 pkt 10 oraz art. 112 ust. 8

- weryfikacja dokumentów osób ubiegających się o przyjęcie do DPS o odpowiednich profilach oraz ustalanie odpłatności za pobyt mieszkańców skierowanych na starych zasadach (przed 01.01.2004 r.),
- wydawanie decyzji o umieszczeniu w DPS (art. 59 ust. 2),
- zapewnianie kadry o odpowiednich kwalifikacjach zatrudnionej w DPS,
- kontrola funkcjonowania oraz nadzór nad realizacją programów naprawczych w Domach Pomocy Społecznej,
- uczestnictwo przy planowaniu budżetu DPS przez skarbnika powiatu i dyrektorów placówek,

Opis realizacji:

- a) Na bieżąco prowadzono nadzór i kontrolę nad działalnością Domów Pomocy Społecznej w Powiecie, chociaż nadal nie udało się przeprowadzić planowanych kontroli kompleksowych tych placówek z uwagi na braki kadrowe PCPR. Podstawowym celem do zrealizowania w 2008 roku związanym z funkcjonowaniem Domów Pomocy

Spółecznej było osiągnięcie przez nie standardów, a głównym problemem, koszty utrzymania tych placówek oraz struktura zatrudnienia.

Według informacji dyrektorów placówek, rzeczywisty koszt utrzymania jednego mieszkańca był nadal zbyt wysoki w stosunku do możliwości finansowych DPS-ów wynikających z otrzymywanej dotacji rządowej i dochodów własnych.

Należy wszakże podkreślić, że wzrost kosztu utrzymania byłby znacznie mniejszy niż w latach poprzednich gdyby nie wydatki związane z działaniami standaryzacyjnymi oraz duża ilość odpraw dla pracowników przechodzących na emeryturę.

Wysokość podstawowej miesięcznej dotacji rządowej w roku 2008 na jednego mieszkańca została nieznacznie podwyższona w stosunku do roku poprzedniego (2007) i wynosiła w pierwszym półroczu **1.484** zł na jedno miejsce, bez względu na rodzaj profilu DPS (zwiększenie o 59,20 zł). Od drugiego półrocza wojewoda podwyższył dodatkowo kwoty dotacji dla mieszkańców DPS o profilach dla niepełnosprawnych intelektualnie i psychicznie chorych do **1.540** zł oraz dla przewlekle somatycznie chorych do **1.600** zł. W 2008 sukcesywnie malała natomiast ilość miejsc uprawnionych do dotacji z 182 do 145.

W 2008 roku liczba miejsc statutowych w DPS powiatu myślenickiego nie uległa zmniejszeniu o 5 i wynosiła 228. W tym: DPS Pcim – 76 miejsc (35 miejsc dla osób w podeszłym wieku i 41 dla osób przewlekle somatycznie chorych), DPS Harbutowice - 76 miejsc dla niepełnosprawnych intelektualnie, DPS Trzemeśnia - 76 dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Poniżej przedstawiam miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS na terenie Powiatu Myślenickiego w roku 2008 ogłoszony przez Starostę w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego:

- DPS w Harbutowicach	1.933,77	zł
- DPS w Pcimiu	2.167,97	zł
- DPS w Trzemeśni	1.965,79	zł

Należy zaznaczyć, że w 2008 roku dwa DPS-y naszego Powiatu zapewniały w całości standard usług określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej, co pozwoliło ostatecznie na uzyskanie w 2008 roku bezterminowego zezwolenia wojewody na prowadzenie przez Powiat DPS w Pcimiu i Trzemeśni.

Jedyną placówką, która nie posiadała jeszcze przepisowych standardów w 2008 roku był DPS w Harbutowicach, który standardy osiągnął ostatecznie na początku 2009 roku i także otrzymał zezwolenie wojewody.

- **w DPS w Trzemeśni** - doposażenie pokoi mieszkalnych, pracowni terapeutycznej, kuchni pomocniczej i pokoju dziennego pobytu (79.200 zł);
- **w DPS w Harbutowicach** – instalacja oddymiania klatki schodowej, zakup podnośnika wannowego oraz pralko-wirówki (34.500 zł), remonty związane ze standaryzacją DPS oraz inne bieżące (166.601 zł), zakup materiałów i wyposażenia (21.070 zł);
- **w DPS w Pcimiu** – wykonanie modernizacji wodociągu z ujęciem wodnym (46.700 zł), zakup obieraczki do ziemniaków (7.250 zł), zakup wyposażenia (38.800 zł);

Nazwa DPS	Inwestycje	Zakupy inwestycyjne	Remonty	Wyposażenie	Razem:
DPS Harbutowice	6900	34500	166601	21070	229071
DPS Pcim	46700	7250	0	38800	92750
DPS Trzemeśnia	0	0	0	79200	79200
Razem:	53600	41750	166601	139070	401021

- d) Na bieżąco wydawane były decyzje o umieszczeniu w DPS dla osób skierowanych przez gminy. W 2008 roku nie było praktycznie kolejek osób oczekujących na umieszczenie w DPS – za wyjątkiem placówki dla osób przewlekle psychicznie chorych w Trzemeśni . Okres oczekiwania na umieszczenie w tej placówce wynosi obecnie około 2 lata.
- e) Ogółem w roku 2008 umieszczono w DPS naszego powiatu 32 osoby, w tym:
- w DPS w Harbutowicach 4 osoby
 - w DPS w Pcimiu 12 osób
 - w DPS w Trzemeśni 16 osób
- gdy w roku 2003 wydano 65 decyzji kierujących, w 2004 roku 28, w 2005 roku 20, w 2006 roku 30, a w 2007 roku 30 decyzji.
- f) Ilość dotowanych miejsc w tych placówkach na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiła 145:
- w DPS w Harbutowicach 61 miejsc
 - w DPS w Pcimiu 43 miejsca
 - w DPS w Trzemeśni 41 miejsc
- g) Ilość wolnych miejsc w tych placówkach na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosiła 1:
- w DPS w Harbutowicach 1 miejsce*!!!
 - w DPS w Pcimiu 0 miejsc
 - w DPS w Trzemeśni 0 miejsc
- * DPS w Harbutowicach nie mógł przyjmować nowych mieszkańców przed osiągnięciem obowiązujących standardów.
- h) W sposób ciągły prowadzony był w porozumieniu z Zarządem i Skarbnikiem Powiatu nadzór nad budżetami DPS i dotacjami.
- i) Dyrektor PCPR przeprowadzał okresowe wizytacje w DPS, a także odwiedziny okolicznościowe, rocznicowe oraz spotkania i rozmowy

z mieszkańcami, pracownikami, przedstawicielami Związków Zawodowych i dyrektorami tych placówek. Wizytacje te dotyczyły przede wszystkim zagadnień związanych z realizacją programów naprawczych i przepisów standaryzacyjnych, a także wynagrodzeń pracowników.

11. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży:

art. 19 pkt 11

Opis realizacji:

W latach od 2006 do 2008 planowano utworzenie wielofunkcyjnych mieszkań chronionych dla różnych kategorii klientów, także dla wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki rodzinnej i placówki opiekuńczo-wychowawcze, dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, dla pragnących się usamodzielnic osób niepełnosprawnych oraz mieszkańców domów pomocy społecznej. Z uwagi na niedostatki finansowe w roku 2008 odstąpiono od uruchamiania takich mieszkań, do których nadzoru należałoby zatrudnić także odpowiednich terapeutów. Ustalenie profilu przyszłych mieszkań uzależnione będzie od rodzaju zamieszkujących tam osób i będzie możliwe po przeprowadzeniu szczegółowego rozpoznania potrzeb w tym zakresie. Lokale na utworzenie takich mieszkań można będzie pozyskiwać w różny sposób, mogą to być zasoby własne Powiatu lub lokale wynajęte od innych podmiotów. Istotą dobrego funkcjonowania takich mieszkań jest ich usytuowanie na terenie aglomeracji miejskiej, co ułatwi proces treningu życiowego i zawodowego poprzez ułatwioną dostępność i bliskość szkół, zakładów pracy i innych niezbędnych instytucji. Obecnie istnieje możliwość uzyskania 50% wsparcia finansowego na ten cel z Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK). Planuje się złożenie stosownych wniosków na uruchomienie w/w mieszkań w 2010 i 2011 roku.

12. Prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.

art. 19 pkt 12 uops i art. 6 ust. 3 pkt 2 uoppwr

Opis realizacji:

Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Myślenicach rozpoczął swoją pełną działalność 1 października 2005 roku.

W roku 2008 kontynuowano działalność rozpoczętą w latach poprzednich. Jednak rok 2008 charakteryzował się wyraźną specjalizacją działań, które systematycznie uruchamiane były od roku 2005. Warto jednak podkreślić, że

dominującym problemem, z którym konfrontowali się pracownicy OIKiP tak jak w latach poprzednich, był problem przemocy w rodzinie. Stąd też większość działań ukierunkowana została na systemowe, skuteczne i profesjonalne podjęcie tego problemu.

Statystyki dotyczące przemocy roku 2008 kształtowały się na następującym poziomie:

Liczba osób korzystających ze wsparcia OIKiP w Myślenicach w roku 2008
z wyszczególnieniem Ofiar Przemocy
W podziale na gminy:

GMINA	Liczba osób przyjętych w OIKiP ogółem:	W tym ofiar przemocy w rodzinie:	Wskaźnik procentowy ofiar przemocy w stosunku do ogółu przyjętych
DOBCZYCE	53	27	50,9 %
MYŚLENICE	185	95	51,4 %
SULKOWICE	62	33	53,2 %
LUBIEŃ	28	22	78,6 %
PCIM	41	31	75,6 %
RACIECHOWICE	13	8	61,5 %
WIŚNIOWA	25	16	64,0 %
SIEPRAW	20	11	55,0 %
TOKARNIA	10	8	80,0 %
Razem:	437	251	57,4 %

Warto wszakże podkreślić, że działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa tak jak w latach poprzednich opierała się na szerokim wachlarzu usług pomocowych i mimo ograniczeń etatowych i lokalowych była nieustannie rozwijana. Można podzielić ją na:

- 1. Budowanie sieci wsparcia poprzez spotkania zespołów interdyscyplinarnych i organizowanie konferencji**
- 2. Prowadzenie Interwencji Kryzysowej:**
 - **Stacjonarnej**
 - wsparcie (od 4- 8 tygodni)
 - udzielenie schronienia (od 1 miesiąca do 3 miesięcy)
 - **W terenie** (wyjątkowo, ze względu na brak funduszy wyjazdu ograniczono do minimum – zapotrzebowanie średnio 8 wyjazdów w miesiącu)
- 3. Prowadzenie Grup Wsparcia**
- 4. Prowadzenie Terapii wspierającej**
- 5. Prowadzenie Poradnictwa Specjalistycznego**

Ad 1 Budowanie sieci wsparcia poprzez spotkania zespołów interdyscyplinarnych i organizowanie konferencji.

W roku 2008 nastąpiła zmiana formuły budowania sieci, stopniowo zaczęto wdrażać Program Aktywności Lokalnej, który w sposób

szczegółowy opisany został w publikacji „U źródeł aktywności. Program Aktywności Lokalnej, a sieć wsparcia społecznego w Powiecie Myślenickim”.

Odbywające się dotychczas regularnie spotkania organizowane przez OIKiP mające za zadanie budowanie sieci wsparcia społecznego przekształciły się w kwartalne spotkania zespołów z 9 gmin naszego powiatu, które przystąpiły do koalicji „Przeciw przemocy. Budowa lokalnych koalicji – interwencje w przemocy domowej“. Budowa tej koalicji okazała się być naturalną konsekwencją wcześniejszych działań OIKiP, do jej przystąpienia zaprosił powiat Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie. Rolę koordynatora powierzono Sylwii Michalec-Jękot. W sposób szczególny położono nacisk na tworzenie zespołów gminnych mających charakter interdyscyplinarnych zespołów wsparcia, w spotkaniach wszystkich zespołów gminnych uczestniczyła koordynator koalicji. Praca koalicji „Przeciw przemocy” opiera się na zintegrowanych działaniach służb pomocowych zajmujących się różnymi obszarami działalności, gdyż tylko takie działania są w stanie skutecznie wspierać społeczność lokalną. Odbywające się spotkania zespołów pełniły właśnie tą funkcję. Podczas spotkań pracownicy GOPS, Kuratorzy Sądowi, Policja, Pedagodzy, Psychologowie etc. spotykali się, aby wspólnie ustalać strategię pracy z klientami naszych placówek wymagających wieloaspektowego wsparcia.

(sprawozdanie z prac Koalicji w załączniku nr 1)

Ponadto w roku 2008 Koordynator OIKiP została powołana przez Wojewodę Małopolskiego do Zespołu Zadaniowego ds. opracowanie zaleceń, materiałów instruktażowych i procedur postępowania interwencyjnego dla osób realizujących zadania w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Koordynator uczestniczyła w pracach zespołu liczącego 9 osób wybranych z grona pracowników wszystkich powiatów w Małopolsce.

W ramach budowania sieci wsparcia zespół OIKiP zaangażował się w pozyskiwanie funduszy z EFS-u, po to by w sposób jeszcze bardziej profesjonalny pomagać osobom dotkniętym kryzysem w naszym powiecie. Od lipca 2008 rozpoczęły się działania w ramach programu „Fenix” uruchomionego dzięki pozyskaniu w/w funduszy. W ramach programu odbył się obóz terapeutyczny, prowadzone były grupy wsparcia, warsztaty filmowe, warsztaty z doradcą zawodowym, a także 28 października odbyła się konferencja szkoleniowa *(sprawozdanie w załączniku nr 2)*.

Warto podkreślić, że istnieje zapotrzebowanie na dalsze integrowanie środowiska pomocowego w naszym powiecie poprzez budowanie sieci wsparcia społecznego. Działania takie są prowadzone w ramach rodzącego się dopiero Programu Aktywności Lokalnej. Zebranie dotychczasowych działań opublikowane zostało w opracowaniu finansowanym z funduszy unijnych „U źródeł aktywności Program Aktywności Lokalnej a sieć wsparcia społecznego w Powiecie Myślenickim”. Opracowanie stanowi kompendium działań zmierzających do stworzenia nowoczesnego systemu

wsparcia społecznego w naszym powiecie. Wydana w 40 egzemplarzach książka trafi do władarzy gmin naszego powiatu i województwa. Warto podkreślić również, że efekty wspólnych spotkań widoczne są już obecnie w codziennej pracy pomocowej.

Ad 2 Prowadzenie Interwencji Kryzysowej:

Interwencja Kryzysowa, czyli udzielanie wsparcia społecznego mieszkańcom naszego powiatu doświadczającym różnego typu kryzysów obejmowała dwie formy wsparcia:

- **Stacjonarna** – gdzie pomoc klientowi doświadczającemu kryzysu trwa od 6 – 8 tygodni.

Najczęstszymi problemami, z którymi konfrontowali się pracownicy ośrodka były:

- Alkoholizm, w tym syndrom DDA i współuzależnienia
- Przemoc domowa
- Trudności w związkach
- Kryzys żałoby
- Zaburzenia psychiczne w tym myśli samobójcze (lęki, zdiagnozowane choroby psychiczne)
- Kryzys dojrzewania
- Kryzys wieku średniego
- Ponadto odnotowano: kryzysy związane z chorobą, molestowania seksualnego etc.

- udzielano schronienia w mieszkaniu należącym do OIKiP – pomoc taka trwała od 1 do 3 miesięcy i obejmowała również pomoc psychologiczną i poradnictwo.

- **W terenie** – udzielanie wsparcia osobie doświadczającej kryzysu, a nie mogącej dotrzeć do OIK. Ta forma wsparcia została ograniczona do minimum, ze względu na brak środków przeznaczony na dojazd do klienta.

Średnie zapotrzebowanie miesięczne na tego typu wyjazdy wyniosło – 8 interwencji, nie licząc wsparcia, o jakie prosiła policja – wówczas interwent korzysta z policyjnego radiowozu i towarzyszenia policjanta.

Prośby o interwencje w terenie kierowane były z GOPS, ze szkół, a także ze strony kuratorów sądowych.

Ad 3 Prowadzenie Grup Wsparcia

Ośrodek Interwencji Kryzysowej stara się w swojej pracy wprowadzać nowe metody działania po to, aby oferta skierowana do klientów i zarazem mieszkańców naszego Powiatu w sposób rzeczywisty odpowiadała ich potrzebom. Pracownicy OIKiP na bieżąco diagnozują potrzeby klientów i starają się do nich dostosowywać metody pracy. W trakcie bieżącej działalności ośrodka istotne okazało się pogłębienie pracy z pewną grupą klientów kryzysowych, dla których oferta indywidualnego 6 – 8 tygodniowego wsparcia okazała się niewystarczająca.

- W roku 2008 wykorzystano możliwości pozyskania funduszy unijnych, uruchomiono program Fenix, w którym objęto wsparciem osoby zagrożone wykluczeniem społecznym – w ramach programu działały grupy wsparcia dla młodzieży i kobiet doświadczających przemocy w rodzinie
- Ponadto w roku 2008 rozpoczął swoją działalność program Korekcyjno -Edukacyjny skierowany do osób stosujących przemoc mający na celu zmianę postaw sprawców przemocy (*sprawozdanie w załączniku nr 3*).

Ad 4 Prowadzenie Terapii Wspierającej

Osoby doświadczające różnego typu kryzysów są diagnozowane przez interwentów i kierowane do odpowiednich specjalistów, na grupy wsparcia lub na terapię wspierającą. Od października 2006 r. OIK przy PCPR w Myślenicach prowadzi również i tę formę wsparcia. W OIK pracuje czterech terapeutów – dwie osoby na etacie, dwie wolontaryjnie, Jednak zapotrzebowanie na tę formę wsparcia jest dużo większe. Jeden terapeuta może prowadzić od 4 do 8 klientów stąd osoby chcące skorzystać z tej formy wsparcia muszą czekać około 3 miesięcy na możliwość podjęcia terapii.

Ad 5 Poradnictwo

W poradnictwie przy OIKiP pracowali w roku 2008

- Prawnik
- Pedagog
- Psychiatra
- Pracownik Socjalny
- Psycholog Klinicysta

Z porad skorzystały **214** osoby. Największe zapotrzebowanie w powiecie obejmowało porady prawne, psychiatryczne, chętnie korzystano również z porad pedagoga, który specjalizuje się w problematyce uzależnień i współuzależnień. Specjaliści zatrudnieni są w OIKiP na umowę zlecenie.

Podsumowanie

Działający od października 2005 w roku 2008 już nie tylko poszerzył, ale i sprofesjonalizował swoją ofertę. Niezwykle istotnym okazało się zintegrowanie środowiska pomocowego z innymi służbami z małopolskich powiatów. Przystąpienie do Koalicji „Przeciw Przemocy”, czy realizacja programów „Feniks” dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla sprawców przemocy -to istotne działania mające na celu pomoc rodzinie doświadczającej kryzysów wynikających z uzależnienia i przemocy.

Programy te z jednej strony poprawiły ofertę pomocową w powiecie, ale też nie zaspokoily w sposób dostateczny potrzeb. Pokazały jedynie jak

można skutecznie pomagać pewnej grupie klientów – tej zagrożonej wykluczeniem społecznym

Warto podkreślić, że ze wsparcia w OIK mogą korzystać wszyscy mieszkańcy powiatu doświadczający różnego typu kryzysów. Ośrodek stara się poprzez swoją pracę budować wizerunek instytucji służebnej wobec każdego doświadczającego kryzysu. Kryzysem jest bowiem, każde doświadczenie losowe (śmierć, wypadek), każda zmiana w życiu (nowa praca, jej utrata, wyjazd członka rodziny etc), ale także uzależnienia, przemoc, problemy rodzinne, małżeńskie etc.

OIKiP współpracuje ze wszystkimi instytucjami pomocowymi w Powiecie, nawiązuje współpracę również z instytucjami pozarządowymi – fundacjami i stowarzyszeniami (np. „Integracja”). Ścisłe współpracuje z Kościołem Rzymsko-Katolickim Nadal rozwija się współpraca z Instytutem Psychologii Stosowanej UJ – jej pracownik dr Piotr Passowicz jest psychologiem konsultantem zespołu interwencji OIK, zaś studenci krakowskich uczelni odbywają w OIK swoje praktyki. Rozwija się również współpraca z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej, z Ośrodkami Leczenia Uzależnień, z Krakowskim Centrum Leczenia Uzależnień i Współuzależnień, a także z innymi Ośrodkami Interwencji Kryzysowej z Małopolski i inny regionów naszego kraju. Tak więc poziom świadczonych usług przez OIK jest, jak sądzimy dobry choć nadal niewystarczający. W roku 2007 zostały Ośrodkowi przyznane nowe pomieszczenia, które jeśli zostaną poszerzone o salę do terapii grupowej i zaplecze administracyjne będą stanowiły doskonałą bazę do prowadzenia profesjonalnej interwencji kryzysowej, która obecnie w sposób wysoce wystandaryzowany wspiera doświadczanych przez różnego typu kryzysy mieszkańców naszego powiatu.

Znaczny wkład w pracę OIK mają wolontariusze. W roku 2008 w OIKiP pracowało 6 wolontariuszy (są to osoby z wyższym wykształceniem; psychologowie, pedagodzy, socjologowie) ofiarnie pracujących dla ośrodka. Jednak ta forma zatrudnienia ma charakter doraźny. Regularna superwizja (konsultacje psychologiczne) prowadzone przez dr Piotra Passowicza pozwoliły scementować zespół – jest to olbrzymia inwestycja powiatu w zasoby ludzkie – bowiem zespół OIK to rzeczywiście grupa dobrze wykształconych – nieustannie podnoszących swoje kwalifikacje specjalistów. Mając więc na uwadze fakt dobrze funkcjonującego zespołu profesjonalistów i potrzebę wprowadzenia dyżurów całodobowych, warto poszerzać grono zespołu OIKiP o nowych pracowników delegujących się z zespołu zaangażowanych już wolontariuszy. Obecnie w OIKiP pracują 3 osoby na umowę o pracę: Koordynator, Psycholog i Pedagog – wszyscy są Interwentami Kryzysowymi. Istotną sprawą wymagającą rozważenia jest zakup samochodu interwencyjnego, który umożliwiłby prowadzenie interwencji wyjazdowej w gminach naszego powiatu.

Analizując powyższą sytuację warto podkreślić, że w ciągu 4 lat działalności udało się stworzyć profesjonalną, dobrze działającą i potrzebną w Powiecie Myślenickim placówkę. Rozszerzając bazę lokalową, a także etatową buduje się placówkę nowoczesną, która swoją ofertą może promieniować nie tylko na Gminy naszego powiatu, lecz

także wpływać na tworzenie nowoczesnej sieci pomocowej w Małopolsce poprzez współpracę z innymi powiatami a także środowiskiem akademickim pobliskiego Krakowa. Rok 2008 pokazał, że pracownicy OIKiP są nie tylko profesjonalnymi interwentami, ale także badają nieustannie zmiany pojawiające się na rynku pomocowym. Pozyskiwanie funduszy unijnych poprzez przygotowanie i realizację Projektu „Fenix - na skrzydłach aktywności”, czy realizacja Programu Korekcyjno Edukacyjnego dla sprawców przemocy, jak również przystąpienie do Koalicji „Przeciw Przemocy w Rodzinie” i jej budowa są tego przykładem. Przed Powiatem Myślenickim rysuje się bowiem realna szansa na posiadanie nowoczesnej placówki interwencyjnej na miarę instytucji tego typu funkcjonujących w Europie Zachodniej i Stanach Zjednoczonych.

Na realizację zadania powiat myślenicki przeznaczył w roku 2008 kwotę **140 094 zł** (w 2007 roku 105175 zł). W wyniku podjętych przez PCPR starań uzyskano z rezerwy budżetu państwa dodatkową kwotę w wysokości kolejnych **13 000 zł**, które przeznaczono na bieżące funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa, a szczególnie zwiększenie godzin pracy specjalistów zajmujących się poradnictwem. Łączna kwota wydatkowana ostatecznie na realizację zadania wyniosła w 2007 roku **153 094 zł**.

Ponadto na realizację projektu EFS „**Feniks**” wydatkowano **268.345,5 zł**, w tym z EFS pozyskano 240.035,19 zł, a środki PCPR 28.311,31 zł.

Na realizację **Programu Korekcyjno-Edukacyjnego** pozyskano środki od wojewody na kwotę **60.000 zł**.

13. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach:

art. 19 pkt. 13

- informowanie mieszkańców oraz organizacji pozarządowych o przysługujących prawach i uprawnieniach poprzez publikacje prasowe, audycje radiowe i telewizyjne oraz punkty informacyjne,
- udział w naradach, konferencjach, sesjach Rad i posiedzeniach zarządów powiatu, gmin, komisjach celem przekazania informacji dot. pomocy społecznej.

Opis realizacji:

- a) Na bieżąco udziela się codziennie informacji oraz porad mieszkańcom powiatu (bezpośrednio, telefonicznie lub za pośrednictwem poczty e-mail).
- b) W gazecie lokalnej oraz w dziennikach o zasięgu regionalnym, a także w internecie (BIP), organizacje pozarządowe i mieszkańcy, są informowani na bieżąco o przysługujących prawach i uprawnieniach z zakresu działalności PCPR oraz o wszelkich nowych zadaniach, formach wsparcia i pomocy oferowanych naszym klientom przez Powiat.
- c) O realizacji zadań na bieżąco informowani są Radni Powiatu i Gmin, oraz członkowie Zarządu oraz różnych Komisji Rady Powiatu.

14. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu:

art. 19 pkt. 14

- tworzenie warunków umożliwiających doskonalenie kadry, w tym finansowanie szkoleń,
- wymiana krajowa i międzynarodowa doświadczeń w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Opis realizacji:

W 2008 roku w ramach szkolenia kadr pomocy społecznej naszego powiatu, dofinansowano i przeprowadzono konferencję szkoleniową z warsztatami panelowymi, pod nazwą „Fenix Program Aktywności Lokalnej szansą dla rodzin zagrożonych przemocą, uzależnieniem i bezrobociem”. Adresatami przedsięwzięcia byli pracownicy Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu myślenickiego oraz innych instytucji uczestniczących realizacji (PAL). Jej celem było ukazanie strony teoretycznej i praktycznej w budowaniu Programu Aktywności Lokalnej (PAL) na przykładzie powiatu Myślenickiego w oparciu o doświadczenia jednostek samorządowych, wojewódzkich, akademickich. Zaproszeni prelegenci reprezentowali środowiska tak wojewódzkie, naukowe, jak i lokalne aktywnie zaangażowane w budowanie nowoczesnej sieci przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Nie skorzystano jednak z licznych zaproszeń na konferencje i sympozja międzynarodowe oraz krajowe. Dodatkową formą, jaką realizowano w ramach w/w zadania było dofinansowanie z budżetu PCPR doskonalenia swoich pracowników w zakresie zaocznych kierunkowych studiów licencjackich oraz szkolenia dla pracowników DPS finansowane z budżetów tych jednostek.

15. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu:

art. 19 pkt. 15

Opis realizacji:

Zadanie jest realizowane w sposób ciągły i na bieżąco – chociaż w skromnym zakresie. Udzielanie porad dotyczących zagadnień metodycznych kierownikom i pracownikom socjalnym, realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej trwa nieprzerwanie.

Ilość porad w trudnych sprawach dot. pracy socjalnej oceniana jest na kilka miesięcznie i obejmuje takie zagadnienia jak:

- Udzielanie instruktażu o charakterze merytorycznym w zakresie zasad, trybu oraz sposobu udzielania świadczeń z pomocy społecznej,
- udzielanie instruktażu o charakterze formalno – prawnym w zakresie wydawanych decyzji administracyjnych,

- organizowanie cyklicznych spotkań z pracownikami celem wymiany doświadczeń w zakresie organizowania pomocy osobom i rodzinom w kryzysie,
- udzielanie informacji Ośrodkom Pomocy Społecznej i pracownikom socjalnym (także DPS) o zmianach przepisów prawnych regulujących tryb i zasady przyznawania świadczeń z pomocy społecznej,
- przekazywanie informacji o nowych aspektach pracy socjalnej dla różnych kategorii klientów pojawiających się w systemie pomocy społecznej.

16. Prowadzenie sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego:

art. 19 pkt 17

Opis realizacji:

Już w roku 2005 PCPR rozpoczęło intensywne wdrażanie wieloelementowego Systemu Informatycznego "POMOST", który obecnie funkcjonuje z powodzeniem w roku 2008. Jest to system sprawozdawczo-analityczno-statystyczny, który służy bezpośredniemu i szybkiemu przekazywaniu danych do Wojewody i Ministerstwa Polityki Społecznej. Z uwagi na wysoką zgodność przekazywanych danych i sprawozdań PCPR otrzymuje przewidziane przez Ministerstwo Polityki Społecznej mikrodotacje na dalszą obsługę systemu.

17. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

art. 20 pkt 1 oraz art. 112 ust. 8

(zadanie z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat)

- weryfikacja dokumentów osób ubiegających się o przyjęcie do ŚDS oraz ustalanie odpłatności za pobyt,
- wydawanie decyzji kierujących do ŚDS,
- zapewnianie kadry o odpowiednich kwalifikacjach zatrudnionej w ŚDS,
- nadzór i kontrola funkcjonowania ŚDS,
- uczestnictwo przy planowaniu budżetu ŚDS przez skarbnika powiatu, organizację prowadzącą placówkę i kierownika placówki,

Opis realizacji:

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sułkowicach istnieje od 2001 roku i jest jedynym dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie naszego powiatu. Jest on prowadzony na zlecenie Powiatu przez - wyłonione w drodze konkursu - Stowarzyszenie

Wspomaganie Osób Niepełnosprawnych "KOLONIA" w Harbutowicach. Ośrodek dysponuje 55 miejscami, w tym w Sułkowicach ilość miejsc wynosi 30, natomiast w filii tej placówki w Lubniu 25 miejsc.

W 2008 roku z usług ŚDS w Sułkowicach korzystało 31 osób, a z usług filii w Lubniu 27 osób. Zatrudnienie w ŚDS wraz z filią wyniosło w 2008 roku 11 osób (10,75 etatu).

Wysokość miesięcznej dotacji na jedno miejsce w ŚDS wynosiła od lipca 2008 roku 830,00 zł.

Całkowity koszt funkcjonowania placówki wyniósł: **526.862 zł**,

w tym środki:

- z dotacji Wojewody: 525.995 zł
- własne Stowarzyszenia: 867 zł

Podkreślić należy, że dzięki staraniom PCPR w 2008 roku uzyskano od Wojewody dodatkowe środki na działalność, remonty i doposażenie ŚDS w łącznej wysokości 26 000 zł.

18. Ustalanie, zwalnianie lub odstępowanie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej, którą winni wносить rodzice, do wysokości miesięcznej pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w tej rodzinie:

art. 79 i 104

Opis realizacji:

Przez cały rok trwały działania mające na celu obciążenie odpłatnością rodziców biologicznych, których dzieci przebywają w rodzinach zastępczych. Prowadzono postępowanie w 110 sprawach dotyczących odpłatności rodziców. Wydano łącznie 107 decyzji (74 decyzji o czasowym, całkowitym zwolnieniu z odpłatności ze względu na trudną sytuację materialną, rodzinną i życiową stron, 22 decyzje o odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, 2 decyzje o uchyleniu wcześniejszych decyzji, 1 o wygaśnięciu decyzji i 8 decyzji w sprawie umorzenia postępowania.

Zgodnie z art. 104 ustawy o pomocy społecznej należności z tytułu opłat określonych przepisami w/w ustawy podlegają ściąganiu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W okresie od 01.06.2008r. do 31.12.2008r. prowadzono 22 sprawy dotyczące ściągania należności z tytułu odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej. W sprawach tych wysłano 40 upomnień i sporządzono 15 tytułów wykonawczych celem skierowania spraw do egzekucji administracyjnej.

19. Ustalanie, zwalnianie lub odstępowanie od ustalenia opłaty za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, którą winni ponosić rodzice dziecka lub inne osoby zobowiązane, do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka umieszczonego w tej placówce:

art. 81.

Opis realizacji:

Przez cały rok trwały działania mające na celu obciążenie odpłatnością rodziców biologicznych, których dzieci przebywają w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Prowadzono postępowanie w 20 sprawach dotyczących odpłatności rodziców. Wydano łącznie 23 decyzje (19 decyzji o czasowym, całkowitym zwolnieniu z odpłatności ze względu na trudną sytuację materialną, rodzinną i życiową stron, 1 decyzję o odpłatności rodzica biologicznego za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej i 3 decyzję w sprawie umorzenia postępowania).

**ZESTAWIENIE DODATKOWYCH ŚRODKÓW FINANSOWYCH
POZYSKANYCH DLA POWIATU MYŚLENICKIEGO
Z ZEWNĘTRZNYCH ŹRÓDEŁ, W 2008 ROKU, NA ZADANIA Z ZAKRESU
POMOCY SPOŁECZNEJ.**

Lp.	Dla kogo	Źródło/od kogo	wysokość środków w zł	Uwagi/Cel
1.	PCPR	EFS	240035	Program „Feniks”
2.	PCPR	budżet państwa	60000	Program Korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy
3.	PCPR/OIKiP	budżet państwa	13000	Na bieżącą działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej
4.	ŚDS	budżet państwa	26000	Na wyposażenie i zakupy dla Środowiskowego Domu Samopomocy
5.	DPS	budżet państwa	251094	W tym: a) -160.000 zł DPS Harbutowice, na osiągnięcie standardów b) - 20.700 zł DPS Harbutowice, na inwestycje c) -19.400 zł DPS Pcim, na zakupy bieżące d) - 39.600 zł DPS Trzemeśnia, na doposażenie (min. pokoje mieszk.) e) - 11.394 zł na dodatki dla pracowników socjalnych w DPS
	RAZEM:		590129	

Ponadto Wojewoda przekazał w grudniu 2008 roku, z budżetu państwa, zwiększoną dotację dla powiatu myślenickiego w kwocie 429.845 zł, z przeznaczeniem na finansowanie miejsc w DPS, dla mieszkańców umieszczonych przed 01.01.2004 roku.

II. Zadania określone ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna:

(art. 35a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzenie MPiPS z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON)

- Opracowywanie i realizacja, zgodnych ze strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i przestrzegania praw tych osób oraz współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w ich opracowywaniu i realizacji.
 - Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz nadzór nad ich funkcjonowaniem.
 - Dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.
 - Dofinansowanie likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.
 - Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane na podstawie odrębnych przepisów.
 - Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych na wnioski osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej.
 - Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób.
 - Opracowanie i przedstawienie planów zadań i informacji z prowadzonej na rzecz osób niepełnosprawnych działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa.
 - Współpraca z Powiatową Społeczną Radą d/s Osób Niepełnosprawnych.
- Ogółem z dofinansowania PFRON w wysokości **3 200 127,00** zł. skorzystało ok. **1 390** osób.
(z tego kwota 560 000,00 zł. przeznaczona na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizowane przez PUP. Z tej kwoty skorzystało prawdopodobnie 14 osób)

Rehabilitacja społeczna:

Podjęcie działań do wyrabiania zaradności osobistej i pobudzania aktywności osób niepełnosprawnych.

Opis realizacji:

a) Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz nadzór nad ich funkcjonowaniem.

- Nadzorowanie warsztatów terapii zajęciowej prowadzonych przez DPS w Harbutowicach: 4 sprawy,
- Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej: 4 sprawy,
- Nadzorowanie i kontrola działalności warsztatów pod względem realizacji programu rehabilitacji: 0 spraw,
- Pomoc merytoryczna i organizacyjna przy powiększaniu, rozbudowie i funkcjonowaniu warsztatów: 0 spraw,
- Nadzorowanie i kontrola działalności warsztatów pod względem wydatkowania środków, realizacji planu finansowego (kwartalnie, półrocznie, rocznie) i budżetu ustalonego ze środków PFRON: 4 sprawy,
- Naliczanie i wypłaty dofinansowania na funkcjonowanie warsztatów ze środków PFRON: 8 spraw,
- Promocja działalności warsztatów w mediach lokalnych: 0 spraw.

- Liczba miejsc funkcjonujących w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Harbutowicach wynosi **90** i **17** pracowni, w tym: 43 miejsca w Harbutowicach (8 pracowni), 28 miejsc w Myślenicach (5 pracowni) i 19 miejsc w Dobczycach (4 pracownie).
- Liczba uczestników korzystających z prowadzonych przez WTZ w 2009 roku zajęć: **96 osób**.
- Ogólna kwota wykorzystana na dofinansowanie zadania wyniosła: **1 341 078,00 zł.**
z czego:
 - 90% finansowane przez PFRON tj. kwota 1 206 941,00 zł,**
 - 10% dofinansowanie przez Powiat myślenicki tj. kwota 134 137,00 zł.**

Ponadto dofinansowano z budżetu powiatu 10 % kosztów uczestnictwa mieszkańców naszego powiatu w warsztatach terapii zajęciowej znajdujących się na terenie innych powiatów (pow. krakowski i wielicki) w wysokości **11 674,80 zł.**

b) Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:

- ubieganie się o dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych wraz z opiekunami,
- (452 osoby)
- udzielanie informacji o organizowanych turnusach, wydawanie wniosków i formularzy, - (udzielenie informacji ok. 800 osobom)
- przyjmowanie i kontrola prawidłowości składanych wniosków,
- (350 spraw)

- naliczanie dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych – (234 spraw)
- wypłata dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych – [225 spraw]
- przyjmowanie i kontrola sprawozdań organizatorów o przebiegu turnusów - (225 spraw)
- kontrola organizacji i przebiegu turnusów podczas ich trwania – (0 spraw)
- promocja i opracowywanie informacji na temat możliwości uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych w mediach lokalnych – (1 sprawa)
 - Liczba osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami, które skorzystały z dofinansowania do turnusów: 225 osób
 - Ogólna kwota wykorzystana na dofinansowanie dla uczestników turnusów oraz ich opiekunów wyniosła: **145 437,00 zł.**

c) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dla osób indywidualnych (191 spraw):

Działania zmierzające do ograniczenia skutków niepełnosprawności poprzez wdrażanie programów likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie.

- dofinansowywanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – (195 złożonych wniosków)
- udzielanie informacji i wydawanie wniosków o usunięcie barier – (udzielenie inf. ok. 900 osobom)
- przyjmowanie i kontrola prawidłowości składanych wniosków – (191 spraw)
- kwalifikowanie wniosków do realizacji na podstawie przeprowadzonych wizji lokalnych u wnioskodawców – (25 spraw)
- prowadzenie negocjacji dotyczących zakresu prac budowlanych, architektonicznych i innych oraz wysokości dofinansowania – (25 spraw)
- przygotowywanie i ocena kosztorysów, umów z wykonawcami prac budowlanych i innych – (25 spraw)
- kontrola przebiegu realizacji prac poprzez wizje lokalne i kontrolę dokumentów -(195 spraw)
- naliczanie i wypłata dofinansowania: (195 spraw)
 - Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania likwidacji barier: **195**
W tym:
 - barier architektonicznych – 25 osób, na kwotę 391 304,00 zł.
 - barier w komunikowaniu się i technicznych – 170 osób, na kwotę 234 425,00 zł.
 - Ogółem wysokość kwoty wykorzystanej na dofinansowanie dla niepełnosprawnych wyniosła: **625 729,00 zł.**

d) Działania zmierzające do ograniczenia skutków niepełnosprawności poprzez dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

- udzielanie informacji (także w prasie lokalnej) o zasadach dofinansowania zaopatrzenia osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. (udzielenie inf. ok. 1000 osobom)
- przyjmowanie, rozpatrywanie, przyznawanie i rozliczanie wystąpień o dofinansowanie za środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych: (568 spraw)

- Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania w ramach zadania: **491**
- Ogólna wysokość kwoty wykorzystanej na dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych: **614 504,00 zł.**
(W tym: 54 dzieci na kwotę 89 320,00 zł., 437 dorosłych na kwotę 525 184,00 zł.)

e) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych: (9 wniosków złożonych)

Działania zmierzające do odnowy i doskonalenia sił psychofizycznych, wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej oraz akceptacji siebie w społeczeństwie.

- dofinansowywanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (9 wniosków dofinansowano)
- udzielanie inf. i wydawanie wniosków na w/w dofinansowanie (25 spraw)
- przyjmowanie i kontrola prawidłowości składanych wniosków (9 spraw)
- kwalifikowanie wniosków do realizacji na podstawie kontroli dokumentów (9 spraw)
- przygotowywanie umów, wypłata dofinansowania (9 spraw)

Wśród wnioskodawców, którzy skorzystali z dofinansowania były następujące podmioty:

1. Ośrodek Kultury w Sułkowicach,
2. Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Nadzieja” w Stróży,
3. Myślenickim Ośrodek Kultury i Sportu w Myślenicach,
4. Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Krzczonów” w Krzczonowie,
5. Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „Kolonja”.
6. Parafialny Klub Sportowo - Kulturalny św. Maksymiliana w Stróży.

- Liczba osób, które skorzystały z dofinansowania w ramach zadania: **ok. 369**
 - ogółem wysokość kwoty wykorzystanej na dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych w ramach tego zadania: **47 516,00** (w tym dzieci i młodzież ok. 138 osób wniosków na kwotę 17 594,00 zł)
- f) Opracowanie i realizacja, zgodnego ze strategią rozwoju województwa, powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

W roku 2008 kontynuowano realizację przyjętego w roku 2004 **Samorządowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2004-2008**. Wśród celów i zadań wymienionych w Programie, które udało się zrealizować są również zadania wymienione w niniejszym sprawozdaniu.

- g) Prowadzenie działań mających na celu uczenie i rozwijanie u osób niepełnosprawnych umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania, organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych:

Tradycyjnie zorganizowano (w czerwcu) kolejną imprezę integracyjną dla osób niepełnosprawnych powiatu myślenickiego i ich rodzin, pod nazwą **IX Myślenickie Spotkania Integracyjne AD 2008** Udział w tej imprezie wzięło ponad 300 osób z terenu całego Powiatu. O Spotkaniach szeroko informowały lokalne gazety. Patronat medialny nad przedsięwzięciem objął tradycyjnie Dziennik Polski i TVP3. Koszty imprezy w kwocie 3 000 zł wyasygnował powiat myślenicki.

- h) opracowywanie i wydawanie publikacji dotyczących osób niepełnosprawnych:

W 2008 roku kontynuowano współpracę z redakcją Gazety Myślenickiej i Dziennika Polskiego i realizowano na jej łamach stałą akcję informacyjną. Na stronie internetowej Powiatu działa także – na bieżąco aktualizowany – link dla osób niepełnosprawnych zawierający informacje o rodzajach i formach wsparcia udzielanych osobom niepełnosprawnym przez Powiat i PCPR; umożliwiający pobranie wzorów druków wniosków i dokumentów niezbędnych dla załatwienia każdej konkretnej sprawy.

- i) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych: (14 spraw)
- j) Współpraca z innymi jednostkami samorządu powiatowego oraz samorządami gminnymi w sprawach rehabilitacji społecznej: (9 spraw)
- k) Sporządzanie wniosków i planów finansowych PFRON oraz innych jednostek: (10 spraw)

- 1) Koordynacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty: (3 sprawy)

Rehabilitacja zawodowa realizowana przez PUP:

Finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy dla 0 osób w wysokości 0 złotych

Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej (art.26e) – prawdopodobnie 6 spraw na kwotę 240 000,00 zł.

Udzielanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art.12a) – prawdopodobnie 8 spraw na kwotę 320 000,00 zł.

- Całkowita wysokość środków PFRON wykorzystanych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej przyznanych na podstawie algorytmu wyniosła:
3 200 127,00 zł.**

Wysokość środków własnych powiatu myślenickiego przeznaczonych na dofinansowanie rehabilitacji społecznej 95 362,88 zł

- Ilość osób objętych dofinansowaniem bezpośrednim lub pośrednim:
około 1 390**

Podsumowanie i bilans potrzeb z zakresu pomocy społecznej.

Jak wynika z powyższego sprawozdania, spośród najistotniejszych zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej, Powiat Myślenicki wszystkie z nich praktycznie realizuje. Należy jednak podkreślić, że niektóre z tych zadań realizowane są w ograniczonym zakresie. Przyczyną tego stanu są m.in. niedostatki środków finansowych oraz niewystarczające zasoby lokalowe i kadrowe.

Istotne potrzeby i problemy z zakresu pomocy społecznej Naszego Powiatu, sygnalizowane od lat przez PCPR, nadal oczekują na szczególną uwagę naszego Samorządu i troskę Wysokiej Rady. Wśród nich uwzględnienie środków finansowych, potrzeb kadrowych i lokalowych na realizację takich zadań własnych Powiatu z zakresu ustawy o pomocy społecznej, jak:

- a) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej (art. 19 pkt 2) – **niewystarczająca wysokość środków, braki lokalowe;**
- b) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym o określonym standardzie (art. 19 pkt 10) – **niewystarczające środki na bieżące funkcjonowanie oraz brak środków na zatrudnienie odpowiedniej kadry (standardy), a także brak środków na wykonanie koniecznych inwestycji oraz remontów pokoi mieszkalnych (dot. DPS w Trzemeśni);**
- c) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (art.19 pkt 11) – **brak środków i możliwości lokalowych;**
- d) prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej i poradnictwa (art. 19 pkt 12) – **zbyt skromne warunki lokalowe, potrzeba zwiększenia środków na bieżące funkcjonowanie i etaty;**
- e) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników (art.19 pkt 19) – **niewystarczające środki finansowe (niedostatki etatów i środków oraz bardzo złe warunki lokalowe przy znacznym wzroście realizowanych i nadzorowanych zadań;**
- f) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego (art.19 pkt 17) – **niedostateczna wysokość środków na pokrycie obsługi, odnowy i konserwacji sprzętu informatycznego przez specjalistę;**
- g) sprawowanie przez PCPR nadzoru nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej (art. 112 ust. 8) – **niewystarczające zasoby kadrowe uniemożliwiające przeprowadzanie okresowych kontroli i odpowiedniego nadzoru na odpowiednim poziomie.**

O powyższej sytuacji informowałem wielokrotnie zarówno Radę Powiatu, Komisję Zdrowia i Pomocy Społecznej oraz Zarząd Powiatu, przy okazji omawiania protokołów i zaleceń pokontrolnych Wojewody Małopolskiego, sprawozdań rocznych, posiedzeń roboczych Komisji, w trakcie prac nad kolejnymi projektami budżetu Powiatu i w trakcie posiedzeń Zarządu Powiatu, a także na łamach gazety lokalnej.

Szczegółowy wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej Powiatu Myślenickiego będzie przedmiotem oddzielnego opracowania i wystąpienia dyrektora PCPR, które zostanie przedłożone zwyczajowo Radzie i Zarządowi Powiatu przy okazji prac nad budżetem Powiatu na rok 2010.

Jeśli chodzi o realizację zadań z zakresu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, wykonywane były wszystkie zadania z zakresu rehabilitacji społecznej przypisane ustawą do właściwości PCPR, z wyjątkiem takich form pomocy, o które niepełnosprawne osoby naszego Powiatu lub inne podmioty uprawnione, nigdy w 2008 roku się nie zwracały.

Największe niedostatki finansowe, które nie pozwalały na bieżące udzielenie wystarczającego wsparcia wszystkim wnioskodawcom, dotyczyły dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych oraz zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne.

Za istotną należy uznać nadal potrzebę rozważenia utworzenia na terenie Powiatu Zakładu Aktywności Zawodowej dla osób niepełnosprawnych.

Myślenice, rok 2009.

Sprawozdanie z realizacji Programu „Przeciw przemocy. Budowanie lokalnych koalicji – interwencje w przemocy domowej”

W dniu 3 marca 2008 Powiat Myślenicki przystąpił do Programu „Przeciw przemocy. Budowanie lokalnych koalicji – interwencje w przemocy domowej”. Od początku program cieszy się dużym zainteresowaniem gmin wchodzących w skład powiatu myślenickiego oraz służb pomocowych tego powiatu. W każdym z proponowanych szkoleń uczestniczyło ponad 30 osobowe grono osób gotowych zaangażować się w realizację programu. Warto podkreślić, że oferta Programu „Przeciw przemocy. Budowanie lokalnych koalicji – interwencje w przemocy domowej” w doskonały sposób wpisała się w budowanie sieci wsparcia, które od 2005 (Powstanie OIKiP przy PCPR w Myślenicach) realizuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa przy PCPR w Myślenicach.

Konsekwencją tych działań jest tworzenie spójnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w ramach Programu Aktywności Lokalnej w skład którego wchodzi min. oferta dla ofiar przemocy objętych wsparciem w ramach programu Feniks - na skrzydłach aktywności oraz program Korekcyjno-Edukacyjny dla osób stosujących przemoc (*szczegółowa struktura działań w załączniku nr 3*).

Po przeprowadzonych szkoleniach powołano zespół liderów gminnych, który dotychczas spotkał się dwukrotnie (Protokoły ze spotkań poniżej). Oraz radę przy Powiatowym Koordynatorze Programu. W skład zespołu wchodzi przedstawiciel KPP, Przedstawiciel Sądu, OIKiP. Czynione są również starania, aby w skład zespołu rady wszedł Ksiądz i Lekarz.

Odbyły się spotkania w następujących terminach:

16 czerwca, 18 sierpnia, 16 września, 2 października, 13 października, 18 listopada. Ponadto spotykano się regularnie na zebraniach gminnych, w których uczestniczył koordynator programu.

Koordynatorem programu w Powiecie Myślenickim została mgr Sylwia Michalec-Jękot.

Konferencja

Fenix Program Aktywności Lokalnej szansą dla rodzin zagrożonych przemocą, uzależnieniem i bezrobociem

Konferencja była jednym z istotnych elementów budowanego w Powiecie Myślenickim Programu Aktywności Lokalnej w ramach środków z Europejskiego Funduszu Społecznego - PO KL na lata 2007-2013 priorytet VII 1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie projektu „Feniks na skrzydłach aktywności” **Odbyła się 28 października 2008 w godzinach w Hotelu Pod Dębami w Myślenicach – Osieczanach.** Zaproszeni prelegenci reprezentowali środowiska tak wojewódzkie, naukowe, jak i lokalne aktywnie zaangażowane w budowanie nowoczesnej sieci przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Prezentowane wykłady i zorganizowane panele dyskusyjne odzwierciedlały w pełni ogromne zaangażowanie i wiedzę jej autorów w przedstawiane zagadnienia

Konferencja pokazała ponadto, że nie byłoby nowoczesnego pomagania w Myślenicach bez aktywnego merytorycznego wsparcia Instytutu Psychologii Stosowanej UJ, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, czy Komendy Wojewódzkiej Policji, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Myślenicach, lecz także organizacji pozarządowych reprezentowanych przez Stowarzyszenia Integracja, czy Busola a przede wszystkim pracowników Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, którzy w codziennej swojej pracy są na pierwszej linii frontu działań pomocowych.

Konsekwencją tego zaangażowania jest właśnie realizacja szeregu wcześniej prezentowanych inicjatyw, chociażby w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa zaś obecnie zwieńczenie czteroletniej współpracy stanowi budowanie Programu Aktywności Lokalnej - praktycznej realizacji Koalicji Przeciw Przemocy, Koalicja ta zainaugurowała swoje działania w Powiecie Myślenickim w marcu 2008 roku. W koalicji aktywnie działa 90% gmin powiatu myślenickiego. W skład działań prowadzonych przez Koalicję wchodzi następujące programy: program Feniks (Finansowany z EFS)- skierowany do osób doświadczających w swoich rodzinach przemocy i uzależnienia, oraz bezrobocia, Program Korekcyjno Edukacyjny dla sprawców przemocy (finansowany z budżetu Wojewody Małopolskiego). Ponadto koordynator koalicji aktywnie działa w strukturach MUW tworząc procedury pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy, przeszczepiając jednocześnie wypracowane w powiecie zagadnienia na grunt zespołu działającego przy MUW i kierując do konsultacji problemy poruszane podczas spotkań wojewódzkich.

Istotnym elementem tych działań stała się konferencja: **Feniks - Program Aktywności Lokalnej szansą dla rodzin zagrożonych przemocą, uzależnieniem i bezrobociem.** Jej celem - ukazanie strony teoretycznej i praktycznej w budowaniu PAL na przykładzie powiatu Myślenickiego w oparciu o doświadczenia jednostek samorządowych, wojewódzkich, akademickich i pozarządowych został osiągnięty.

Dotyczy: Sprawozdanie z realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego w Powiecie myślenickim za rok 2008.

Opis i Ewaluacja pierwszego cyklu programu pilotażowego w powiecie myślenickim za okres luty – lipiec.

Działania skierowane do osób uwikłanych w przemoc wyłącznie od strony sprawcy rozpoczęły się w powiecie myślenickim od października 2007 roku. Były to działania polegające na indywidualnej pracy z klientem prowadzone przez wolontariuszy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Myślenicach odbywające się w obszarze jego funkcjonowania. W oparciu o „Education Groups For Men Who Batter-The Duluth Model” (Program interwencyjny dla sprawców nadużyć w rodzinie) z Fundacji im. St. Batorego, został napisany pilotażowy program autorski Anny Taraban i Piotra Kozar, koordynowany przez Kierownika OIK w Myślenicach przy PCPR, p. Sylwię Michalec-Jękot.

Ze względu na specyfikę pracy z sprawcami przemocy Program był prowadzony pod superwizją doktora Piotra Passowicza z Instytutu Psychologii Stosowanej w Krakowie.

Od stycznia 2008 roku trwały prace mające na celu wdrożenie programu korekcyjno – edukacyjnego. Trwały rozmowy indywidualne z adresatami programu w celu rekrutacji uczestników w kierunku pracy grupowej (luty, kwiecień 2008) oraz od marca 2008 prowadzone były działania mające na celu budowanie współpracy sieci zespołów interdyscyplinarnych. W kwietniu 2008 rozpoczęto sesje pracy grupowej jako narzędzia umożliwiającego kształtowanie nowych postaw, modelowania zachowań oraz wpływu możliwości zmian dotychczasowych destrukcyjnych przekonań i schematów myślenia dotyczących przemocy.

Do współpracy zaproszono zespół sędziów i kuratorów dla dorosłych Sądu Rejonowego w Myślenicach, Poradnię Leczenia Uzależnień w Myślenicach, Ośrodki Pomocy Społecznej z powiatu, w celu budowania interdyscyplinarnych zespołów oddziałujących w społeczny sposób na adresatów programu.

Program pilotażowy, realizowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa przy PCPR w Myślenicach w okresie luty 2008 do sierpień 2008 miał na celu rozpoznanie specyfiki klientów oraz ich potrzeb, jak również praktyczne sprawdzenie możliwości oddziaływań korekcyjnych w praktyce oraz dostarczenie elementów wiedzy na temat przemocy osoba w nią uwikłanym.

Kluczowym punktem programu pilotażowego było wypracowanie zasad współpracy instytucji do zadań, których należy praca i monitoring osób stosujących przemoc, gdyż ze względu na specyfikę grupy docelowej konieczna jest na początku pracy motywacja zewnętrzna, jaką jest obowiązek odbycia programu korekcyjno – edukacyjnego.

Dotychczas jedyną możliwością odbycia kary w powiecie myślenickim za wyrok z art.207§ 1.k.k. oraz art.197 § 1 k.k. była kara więzienia lub wyrok w zawieszeniu oraz nakaz odbycia terapii podstawowej od uzależnienia. (Na terenie powiatu nie funkcjonuje zakład karny). Jeśli sprawca nie miał w swojej historii przemocy kontaktu z alkoholem wówczas zasądzano wyłącznie wyrok w zawieszeniu co oddziaływało jako straszak etykietujący skazanego, jednak pozostawiając go bez możliwości pomocy w zmianach zachowań i sposobu funkcjonowania, oraz nabycia nowych sposobów radzenia sobie z emocjami. Znaczące jest również to iż osoby po odbyciu podstawowej terapii od uzależnień mają potrzebę dalszej pracy w radzeniu sobie w „trzeźwym” życiu, co nie jest dla nich łatwe, a z uzyskanych informacji Poradnia Leczenia Uzależnień w Myślenicach oferuje tylko podstawową roczną terapię.

Program nasz został tak napisany, aby przekazać wiedzę i sposoby radzenia sobie z uczuciami, szczególnie tymi przykrymi, pokazać inne sposoby wyrażania emocji szczególnie tych trudnych. Uczy i pokazuje na czym opiera się dobra komunikacja w związku, jakie są role w związku. Jak wyrażać siebie, nie krzywdząc innych, stosując przemoc psychiczną i emocjonalną. Określa jednoznacznie czym jest przemoc i jaki jest jej cykl. Głównym założeniem było zmiana postawy osoby stosującej zachowanie przemocowe, jej przekonań

oraz wprowadzenie nowych konstruktywnych sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych bez stosowania przemocy.

Pełny proces Programu obejmował trzy miesięczny cykl; składał się z trzech bloków podzielonych tematycznie wg. celów do realizacji w pracy w grupie oraz kontaktu indywidualnego (2 spotkań kwalifikujących, 12 sesji grupowych i 5 sesji indywidualnych). Spotkania indywidualne odbywały się w godzinach popołudniowych w czwartki, zajęcia grupowe w środy w godzinach wieczornych w MDKiS w Myślenicach.

Uczestnikami były osoby kierowane z Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Myślenicach oraz osoby, którym zasugerował to kurator, jednak bez nakazu sądowego. W tym czasie odbyło się kilka spotkań z służbą kuratelską, w których wypracowaliśmy dobrą współpracę. Zarówno dla osób prowadzących Program jak i kuratorów trudnością był brak orzekania w nakazie sądowym przymusu odbycia programu korekcyjno – edukacyjnego. W związku z tym 10.06.2008 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa w Myślenicach wystosował pismo do prezesa sądu rejonowego w Myślenicach z ofertą programu, równocześnie kuratorzy zobowiązali się do zgłoszenia do prezesa zapotrzebowania na powyższą ofertę.

Problem też stanowi również znalezienie na terenie miasta Myślenice pomieszczeń odpowiednich do prowadzenia zajęć. Ośrodek dysponuje pomieszczeniami i wynajmuje sale jednak są to oddziaływania ukierunkowane na pomoc i wsparcie ofiary dlatego i ze względu na niebezpieczeństwo wtórnej wiktymizacji wskazana jest inna lokalizacja pomieszczeń.

Ponadto przygotowano własną dokumentację grupy, własny system monitorowania oraz ulotki, które zostały dostarczone Policji, OPS, Gminnym Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innym instytucjami uczestniczącym w koalicji ds. przeciwdziałania przemocy, do której program został włączony. Zaprezentowano go na spotkaniach koalicji jako nową ofertą dającą możliwość pracy ze sprawcami przemocy.

Ewaluacja i dane statystyczne oparte na miesięcznych sprawozdaniach.

Program był monitorowany przez wewnętrzną co miesięczną sprawozdawczość, prowadzenie aktualnej dokumentacji na podstawie Karty Pracy z klientem, opisów sesji indywidualnej i grupowej oraz spotkania koordynatora Programu z zespołem prowadzącym: W Programie wzięło udział ogólnie 15 osób. 3 ukończyły pełny cykl trzymiesięczny pracy na grupie, większość pozostawała w kontakcie indywidualnych, nadal pozostają 2 osoby, jedna doszła w trakcie pracy grupowej, 3 dobrowolnie zrezygnowały, 7 nie zakwalifikowano lub zrezygnowały po spotkaniach indywidualnych. Kuratorzy skierowali 1 osobę na program, do OIK 3 osoby objęte kuratelą – czyli ogólnie 4 osoby. Z osób objętych pomocą z OIK rekrutowano 12 osób, potencjalnych adresatów programu, z tego 2 dobrowolnie ukończyły pełny cykl.

Jedna osoba została skierowana do dalszej terapii, z uwagi na głębokość problemów osobistych, jedna nadal pozostaje w kontakcie w ramach działalności OIK.

Opis i Ewaluacja drugiego cyklu programu pilotażowego w powiecie myślenickim za okres sierpień - grudzień.

Od sierpnia 2008 do pierwszej połowy września trwały dalsze spotkania kwalifikujące oraz spotkania indywidualne podtrzymujące w kontakcie osoby uczestniczące w programie. Dokonano zmiany i weryfikacji dokumentów;

- wprowadzono zmiany w *Kontrakcie*,

- w porozumieniu z kuratorami wprowadzono *Karty pracy*, (mające na celu potwierdzenie pracy uczestników oraz łatwy dostęp kuratorów do informacji o osobach objętych ich nadzorem)

- zmieniono i rozszerzono strukturę spotkań z 12 na 24 według określonych celów i tematów

17.09.2008 roku, odbyło się pierwsze spotkanie grupowe rozpoczynające cykl 24 spotkań. Pierwsze 4 spotkania dotyczyły edukacji na temat przemocy. Pozostałe 20 to cykl spotkań koncentrujących się zajęciach warsztatowo - treningowych z elementami mikrowykładów, nastawionych na dostarczenie wiedzy, zmianę postaw i zachowań w grupie półotwartej.

Ewaluacja i dane statystyczne oparte na miesięcznych sprawozdaniach.

Program był monitorowany przez wewnętrzną, co miesięczną sprawozdawczość oraz spotkania z koordynatorem programu. Dokumentacja obejmowała *Karty pracy, Kontrakt, Opisy sesji indywidualnej i Opis sesji grupowej*.

W programie wzięło udział 18 osób nowych oraz 3 osoby kontynuujące I edycję programu, czyli 21 osób. Z czego 10 osób pozostaje w stałym kontakcie. 3 osoby zostały przekierowane na podstawową terapię uzależnień, 7 osób nie zakwalifikowało się lub nie wyraziło chęci kolejnych spotkań. 2 osoby nie podjęły kontynuacji spotkań w grupie.

Obecnie w kontakcie pozostaje 11 osób z czego 6 osób zobowiązało się do uczestnictwa w grupie podpisując kontrakt (wrzesień – grudzień) z kolejnymi 3 ustalono wejście w grupę od stycznia 2009.

W listopadzie 2008, 2 osoby trafiły z informacją o warunku uczestnictwa w programie w ramach odbywania wyroku w zawieszeniu z art. 207. Jedna z osób uczestniczy w programie, druga odbywa stacjonarną terapię na oddziale stacjonarnym w Krakowie.

Kuratorzy skierowali do programu 10 osób, 8 osób trafiło do programu z Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa w Myślenicach.

Realizacji założeń z I edycji;

1. W okresie sierpień – grudzień zajęcia odbywały się w lokalu ul. Rynek 7 w Myślenicach – było to miejsce kojarzone przez uczestników i zbierało ich pozytywne opinie.
2. Program rozszerzono do 24 spotkań – zwiększono liczbę spotkań indywidualnych z uczestnikami, ze względu na specyfikę pracy oraz konieczność stałego podtrzymywania motywacji.
3. Sposoby monitoringu są stale wypracowywane w trakcie doświadczeń przy współpracy z kuratorami zawodowymi z Sądu Rejonowego w Myślenicach.
4. Wraz z nakazem odbycia terapii uzależnień w stosunku do dwóch klientów orzeczono za zgodą w/w uczestnictwo w programie korekcyjno – edukacyjnym.
5. Obecnie grupa ma charakter półotwarty, co daje możliwość;
 - stałej rotacji osób,
 - możliwość wejść nowego uczestnika w trakcie trwania cyklu, (w tym osób ze skierowaniem z Sądu)
 - uzupełnianie podstawowej wiedzy w pracy w małej grupie edukacyjnej lub zadaniowej.
6. od listopada prowadzone są konsultacje psychiatryczne pozwalające na pełniejszą diagnozę i wgląd w problemy indywidualne uczestników programu.

Podsumowanie.

W roku 2008 w programie wzięło udział łącznie 33 osoby, z czego;

- 3 osoby ukończyły I edycję, w cyklu grupy o charakterze zamkniętym.
- 11 osób zobowiązało się do uczestnictwa w II edycji, w cyklu grupy półotwartej i kontakcie indywidualnym, (do zakończenia II edycji pozostało 10 spotkań grupowych)

Prowadzono również działania dodatkowe:

- szkolenia dla pracowników służb społecznych w tym; kuratorów zawodowych, kuratorów społecznych, pracowników socjalnych,
- nawiązano współpracę Ochotniczym Hufcem Pracy w Myślenicach w działaniach profilaktycznych wśród młodzieży.
- zaprezentowano program na powiatowej konferencji PAL-u, gdzie przekazywano informacje o realizacji programu. (ulotki, plakaty).